

کی از آینده خبر داشت؟

مريم ملي

پرونده

همیشه آن طور نمی شود که فکر می کنیم؛ یک وقتی مردم سر سیاه زمستان یخ حوض می شکستند، دستشان را تا رنج توی باشند. همیشه بانک و تلفن و بسیاری از فروشگاه ها صف های طولی داشتند که حوصله آدم را سر می برد. همان روزهایی که نتیجه قبولی کنکور را باید از توی چند ۱۰ صفحه روزنامه جست و جو می کردی. روزهایی که وقتی عکس می گرفتی نمی دانستی دقیقا چه چیزی را ثبت کردی و باید منتظر می شدی تا حلقه فیلم تمام شود و عکس ها را بدهی چاپ کنند. VHS نهایت فناوری بود و می نشد رویش فیلم بریزی و پیش خودت نگه داری و بعد با دستگاه مخصوص دوباره ببینی اُش. «کجایی و چه وقت برمی گردی» معنایی شبیه الان نداشت چون تلفنی همراه کسی نبود تا بشود لحظه لحظه همه چیز را با همه هماهنگ کرد و از حال همه با خبر شد. آسمان، دنیایی مجهول بود از ستاره های ثابت و ستاره هایی که حرکت می کردند و مرمرز بودند. زمین جایی بود که رویش زندگی می کردیم نه یک نقطه کوچک در دنیای بیش از حد تصور، عظیم. آن روزها اما همیشه کسانی بودند که امروز را حدس می زدند، درباره اش می گفتند و می نوشتند و حتی فیلم می ساختند. و امروز هم هستند کسانی که آینده را حدس می زنند و تخیل می کنند. حدس هایی که گاهی ممکن می شود و گاهی ناممکن. در این پرونده می خواهیم نگاهی داشته باشیم به تصاویری که دانشمندان و نویسندگان و هنرمندان از آینده به ما ارائه دادند. تصاویری که مدام به روز تر و دقیق تر می شود.

بررسی تغییرات حیرت آور وسایل ارتباط جمعی در چند دهه اخیر که توسط «آر تور سی کلارک» پیش بینی شده بود

از باجه‌های تلفن همگانی

تا ار سال فیلم و عکس و متن با اینترنت

شاید یکی از مهم ترین تغییرات زندگی ما در چند دهه گذشته و به طور ویژه در ۵-۶ سال اخیر، تغییرات مربوط به وسایل ارتباط جمعی بوده باشند. فراگیر شدن تلفن کابلی و بعد تلفن های همراه و رواج اینترنت به شکل Dial up و بعد ADSL و در نهایت اینترنت Wireless روش های ارتباطی و کارهای روزانه ما را به مرور تغییر داد. در مدت زمانی کوتاه با پیدایش شبکه های اجتماعی در فضای مجازی، ارتباطات از تماس های تلفنی و پیامک به چت و ار سال صوت و تصویر رسید. تماس صوتی و تصویری با دور ترین نقاط دنیا شاید برای خیلی از مردمی که ۲۰-۳۰ سال پیش زندگی می کردند غیر قابل پیش بینی باشد، اما بعضی از دانشمندان و نویسنده های بزرگ، این تحولات در وسایل ارتباط جمعی را پیش بینی کرده بودند. مهم ترین این افراد «سر آر تور سی کلارک» است. سی کلارک به دلیل نگاه خاصی به مسافرت فضایی در آینده و همچنین دنیای رایانه، «اولین ساکن کلبه الکترونیکی» لقب گرفته بود. او در سال ۱۹۸۶ به عنوان استاد بزرگ انجمن نویسندگان آثار علمی تخیلی آمریکا برگزیده شد. این نویسنده بزرگ، آینده را طوری توصیف می کند که شاید کمی غیر واقعی و عجیب به نظر برسد اما حالا که ما به آینده مورد بحث او رسیده ایم می بینیم که بسیاری از تصویرهای ذهنی عجیب او، وسایل معمولی زندگی های ماست. رمان معروف او به نام «۲۰۰۱، اودیسه فضایی» که توسط «استنلی کوپرلیک» در قالب فیلم سینمایی ساخته شد، شاید یکی از جذاب ترین و بهترین پیش بینی های آینده در بین آثار مختلف مربوط به این داستان باشد.

● در سال ۱۹۷۶ آر تور سی کلارک در کنفرانسی درباره فیلم «۲۰۰۱، اودیسه فضایی» که بر اساس رمان خود او ساخته شده بود، پیش بینی کرد که در آینده افراد می توانند توسط صفحه نمایش های با کیفیتی که به یک صفحه کلید متصل شده اند با یکدیگر ارتباط برقرار کنند. در زمان این پیش بینی، نسل اولیه رایانه ها وجود داشتند اما هنوز در خانه ها قابل استفاده نبودند و خبری از اینترنت و فضای مجازی به شکل فعلی نبود. در حالی که اکنون پیش بینی ۴۰ سال پیش کلارک یکی از عادی ترین ابزارها و امکانات روزمره زندگی مان است.

● او در ویدئویی که در سال ۱۹۶۴ در تلویزیون منتشر کرده بود، پیش بینی کرد که در آینده پزشکانی در شهر ادینبورگ بر روی بیماری در نیوزیلند عمل جراحی مغز انجام خواهند داد. در حقیقت جراحی از راه دور و به کمک فناوری های پیشرفته چیزی بود که در ذهن کلارک وجود داشت. جراحی به کمک بازوهای روباتیک و با دقت بالا هم اکنون در دانش پزشکی مسئله ای رایج است اما جراحی های از راه دور هنوز عملی نیست.

● سی کلارک در کنفرانس مربوط به رمان معروفش گفته بود تلفن های همراه جامعه جهانی را تسخیر می کنند. اختراع تلفن همراه شاید خیلی دور از ذهن نبود چون در زمان کلارک، فناوری

ارتباطات بی سیم شناخته شده بود اما وجود دستگاهی که بشود با آن با سرتاسر دنیا صحبت کرد و به مدد اینترنت و بدون هیچ زحمتی عکس و فیلم و صوت مبادله کرد چیزی نبود که برای همه مردم و حتی پیشروهای علم قابل تصور باشد. دنیایی که نهایتا ۵۰ سال با زمان تخیلات کلارک فاصله دارد اما دقیقا مشابه افکار او شده است.

رویهایی که شاید برای همیشه رویا بمانند...

برای رشد و خلاقیت فراهم و فرصتی ایجاد می کند برای نزدیک شدن به رویاها و آرزوها. گاهی این خواسته ها و رویاها با گذشت زمان و فکر و ایده و خلاقیت بالاخره به حقیقت تبدیل می شود اما گاهی هم یک ایده، اساسا قابلیت

علوم همیشه در حال پیشرفت هستند. نمی شود دانستی را مثال زد که در یک دهه هیچ پیشرفت خاصی نداشته باشد و از طرفی نمی شود نیازهای بشر را متوقف کرد و پرسش هایش را بی پاسخ گذاشت. هر پرسش جدید، زمینه ای

کلینیک سیماطب

کلینیک سیماطب با همکاری کادری مجرب از پزشکان متخصص و فوق تخصص و بهره گیری از پیشرفته ترین دستگاه ها و جدیدترین روش های روز دنیا در زمینه های زیبایی، جوانسازی پوست، مشاوره جراحی پلاستیک، کاشت مو در خدمت هم میهنان گرامی میباشد.

ویزیت پزشک متخصص پوست و فوق تخصص جراحی پلاستیک همه روزه با تعیین وقت قبلی

ZENDEGI- SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

شنبه ۱۸ فروردین ۱۳۹۷
۲۰ رجب ۱۴۳۹
شماره ۱۹۷۸۹

۱۰۱۲

آینده در فیلم ها و کتاب‌های معروف چه شکلی است؟

● شاید دایناسورها را دوباره برگردانیم

فیلم «پارک ژوراسیک» محصول ۱۹۹۳ ساخته استیون اسپیلبرگ است که در آن دانشمندان، پارکی تفریحی ساخته اند که در آن دایناسورها را شبیه سازی کرده اند. در حقیقت فعلا پارکی نداریم که دایناسورهای واقعی در آن وجود داشته باشند اما این فیلم، فناوری دست یابی به آن را پیش بینی کرد. هم اکنون دانشمندان قصد دارند ماموت پشمالو را احیا کنند.

● ماشین های پرنده، تحولی در سفرها و سیستم حمل و نقل

«هنری فورد» پیش بینی کرده بود که در سال ۱۹۴۰ تعداد زیادی ماشین پرنده وجود خواهد داشت. با گذشت یک دهه از قرن ۲۱، به نظر نمی رسد که چندان به این پیش بینی نزدیک شده باشیم. ناسا رقابتی برای سرمایه گذاران ایجاد کرده و اولین وسیله خودروی هوایی ایجاد شده است ولی هنوز به نظر نمی رسد که به جز آژانس پروژه های تحقیقات پیشرفته دفاعی ایالات متحده آمریکا، آژانس های دیگری وارد شده باشند.

● سفر به سیاره ای قابل سکونت
فیلم «مسافران» محصول ۲۰۱۶ درباره یک فضاییماست که قرار است در طی یک سفر ۱۲۰ ساله، چند هزار مسافر را به سیاره ای دور دست اما قابل سکونت بفرستد. برای جلوگیری از بالا رفتن سن سر نشینان و پیر شدن آن ها، مسافران با فناوری خواب مصنوعی سفر می کنند. خواب مصنوعی و سفر فضایی خارج از منظومه شمسی، موضوعاتی هستند که بشر همچنان با آن ها درگیر است و تلاش می کنند راهی پیدا کنند تا از روزهایی دیرینه سفر به سیاره قابل سکونت دیگری را محقق کند. دانش فعلی می گوید سیارات قابل سکونت در خارج از مرزهای منظومه شمسی وجود دارند اما درباره جزئیات و شرایط دقیق آن سیارات هنوز اطلاعات کافی وجود ندارد.

● کرم چاله راه را هر ای سفر در زمان
ماجرای فیلم «بین ستاره ای»، درباره فضانوردانی است که از طریق کرم چاله ای سفر می کنند تا سیاره ای قابل سکنا یابند. فیلم نامه این فیلم را کریستوفر نولان نوشته و از فیزیکدان معروف به نام کیپ تورن هم مشورت های زیادی گرفته است. با وجود این ماجرای سفر در کرم چاله ها و گزر از یک سیاهچاله هنوز امکان عملیاتی شدنش فراهم نیست و بشر همچنان سعی دارد با پیشبرد فناوری این آرزوی هیجان انگیز را جامه عمل بپوشاند.

فناوری های فعلی به خصوص با آمدن نسل جدید تلفن های همراه هوشمند به نظر می رسد اتفاقات جدیدی در انتظار بشر باشد. فعلا این امکان برای گوشی های آیفون به نام Siri و Cortana در مایکروسافت وجود دارد. دستیار صوتی هوشمندی که قادر است کارهایی را که در محدوده اختیاراتش به او سپرده می شود انجام و حتی سوال های کاربر تلفن را پاسخ بدهد و حسی شبیه یک مکالمه ایجاد کند.

● با این وسیله هر چه بخواهی، می توانی بسازی
یکی از اختراعات دیگر در سریال پیشتاناز فضا «واساز اشیا» بود که می توانست هر چیزی را از هوا بسازد مثل غذا، لباس و حتی اسلحه. واساز با چیش دوباره ذرات ریز اتمی که در همه جا موجود هستند برای تشکیل و پیش مولکول ها، برای ساخت اشیا استفاده می کند. این فناوری هنوز به طور کامل در دسترس ما نیست اما شاید پرینتر های سه بعدی، نمونه اولیه و خوبی برای پیشتازی در این زمینه باشند.

● با چشم تان شناسایی می شوید، نه اثر انگشت

در فیلم «گزارش اقلیت» محصول سال ۲۰۰۲ ساخته استیون اسپیلبرگ ما شاهد دنیایی جلوتر از زمان واقعی دوره حاضر در زمان اکران فیلم هستیم. در قسمتی از فیلم تام کروز اسکنر چشم را با اسکن یک چشم دیگر به جای چشم خود فریب می دهد. اما امروزه این حقه کار ساز نیست، دانشمندان به این نتیجه رسیده اند که الگوی چشم نیز مانند الگوی اثر انگشت منحصر به فرد است و با مرگ هر فرد الگوی چشم او نیز از بین می رود. از این فناوری برای بعضی از فضاهای امنیتی استفاده می شود.

● روبات های خدمتکار با روبات های فرمانده؟
آسیموف در یکی از داستان هایش به نام «من و روبات»، آینده ای را به تصویر کشیده که زندگی انسان و روبات ها با هم پیوند خورده و تقریبا بسیاری از کارهای روزمره یک انسان توسط روبات ها انجام می شود و حتی بعضی از مشاغل به طور کامل در اختیار روبات هاست. او حتی قوانینی برای دنیای مشترک روبات ها و انسان ها می نویسد که در آن حقوق اولیه انسان ها به عنوان سازنده روبات ها حفظ شود. از ایده و نوشته های او حدود ۶۰ سال می گذرد و روبات ها گرچه کاربردهای فراوانی در علوم مختلف یافته اند اما هنوز به شکلی که آسیموف انتظارش را داشت پای روبات های هوشمند به زندگی و خانه ما انسان ها باز نشده است.

میلیارد سال نوری با زمین فاصله دارند. حتی ساخت ماشین هایی که صد در صد بازدهی داشته باشند با قوانین جهانی که در آن زندگی می کنیم جور در نمی آید. شاید نشود نامشمان را ناممکن ها گذاشت چون معیار امکان پذیر بودن یا نبودن همه این نظرات، دانش فعلی بشر

عملی شدن ندارد چرا که طبیعت، محدودیت هایی برای ما ایجاد می کند. مثلا ایده هر کت با سرعتی بیشتر از سرعت نور با اطلاعات فعلی ما، عملی نیست. همین طور ایده جاودانگی انسان و رهایی از تمام بیماری ها و فرسودگی بافت های بدن. یا سفر به دور ترین نقاط عالم که چندین